

○ *Kerngegevens
Bos en Hout
in Nederland*

November 2004

STICHTING PROBOS

Werkt aan een duurzame houtketen

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en een duurzame houtsector.

Deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Voor het stimuleren van een goed functionerende houtketen, die zich baseert op duurzaamheidsprincipes, is een goede en onafhankelijke informatievoorziening cruciaal. Daarom verzamelt, bewerkt en interpreteert Probos kwalitatieve en kwantitatieve informatie van het bos tot en met recycling van houtproducten, zowel nationaal als internationaal. Met deze uitgebreide datasets en de goede contacten in binnen- en buitenland kan een gedetailleerd inzicht gegeven worden in de ontwikkelingen van het aanbod, de handel en het gebruik van hout in de diverse schakels van de houtketen.

KERNGEGEVENS BOS EN HOUT IN NEDERLAND

Hout gebruiken we in grote hoeveelheden voor tal van toepassingen. Door productievernieuwing, nieuwe technieken en technologieën komen er steeds weer nieuwe producten bij. Hout levert werkgelegenheid en draagt bij aan de economische ontwikkeling van het landelijk gebied en het bosbedrijf. En ... hout is een belangrijke hernieuwbare grondstof, die CO₂-neutraal is en het milieu in de verwerkings- en verbruiksfase slechts in geringe mate belast. De bron van hout, het bos, beheren we in Nederland, maar ook daarbuiten in toenemende mate op duurzame wijze. Dit zijn belangrijke troeven waarover de bos- en houtsector beschikt.

Deze kerngegevens geven een beknopt overzicht van enkele relevante ontwikkelingen in het Nederlandse bos en de houtverwerkende industrie. Probos beschikt over meer gedetailleerde informatie.

BOS

OPPERVLAKTE

BOOMSOORTEN

GROEI

HOUTOOGST

BOSEIGENDOM

BEDRIJFSRESULTATEN

CERTIFICERING

HOUT

TOTAAL

RONDHOUT

GEZAAGD HOUT

PLATEN

PULP / OUD PAPIER

PAPIER EN KARTON

TROPISCH HOUT

HANDEL

ADRESSEN

OPPERVLAKTE

Bos in Nederland (2002)

landoppervlakte (excl. water)	3,4 miljoen ha
aantal inwoners	16,2 miljoen
bosoppervlakte =10,6 % van landoppervlakte, 0,02 ha per inwoner	360.000 ha - 100%
strikt bosreservaat ¹⁾	3.000 ha - 1%
nationale parken ²⁾	24.200 ha - 7%
overig beschermd bos ³⁾	56.400 ha - 16%
jaarlijkse bosuitbreiding (2000-2002)	343 ha - 0,1%

1) IUCN-code I

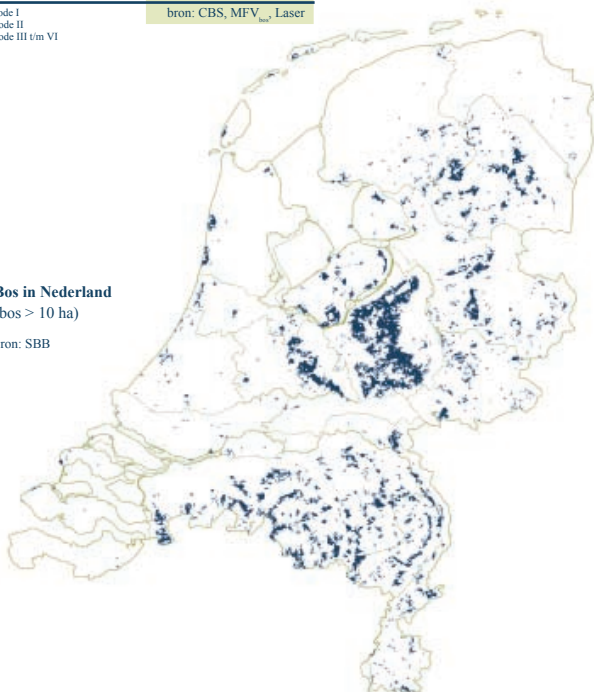
2) IUCN-code II

3) IUCN-code III t/m VI

bron: CBS, MFV_{bos}, Laser

Bos in Nederland (bos > 10 ha)

bron: SBB

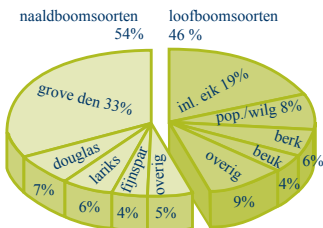
BOOMSOORTEN

Oppervlakteverdeling Nederlands bos naar hoofdboomsoort x 1000 ha (2002)

naaldboomsoorten		loofboomsoorten	
grove den	119	inl. eik	70
lariks	22	populier/wilg	29
douglas	24	berk	21
fijnspar	13	beuk	14
overig	18	overig	32
totaal	196	totaal	166

bron: MFV_{bos}

Boomsoortenverdeling (naar hoofdboomsoort)

Menging in Nederlands bos

x 1000 ha (2002)

Ongemengd loofbos	78	22 %
Gemengd loofbos	80	22 %
Ongemengd naaldbos	108	30 %
Gemengd naaldbos	72	20 %
Open/jong bos	22	6 %
Totaal	360	100 %

bron: MFV_{bos}

GROEI

Houtvoorraad, bijgroei en velling

in m³ spilhout met schors (2002)

staande houtvoorraad	57.600.000 m ³ = 194 m ³ per ha
lopende bijgroei	2.200.000 m ³ * = 8 m ³ per ha *
velling	1.200.000 m ³ * = 55 % van de lopende bijgroei *
dood hout	1.300.000 m ³

bron: MFV_{bos} *schatting Probos

Houtvoorraad, bijgroei en velling

x miljoen m³ spilhout met schors (2002)

	staande houtvoorraad	lopende bijgroei	velling	velling in % van bijgroei
1995	52,8	2,4	1,6	65
1996	53,6	2,4	1,6	66
1997	54,8	2,4	1,7	69
1998	56,4	2,4	1,6	65
1999	57,4	2,4	1,5	64
2002	57,6**	2,2*	1,2*	55*

bron: Bosdata, *schatting Probos, **MFV_{bos}

HOUTOOGST

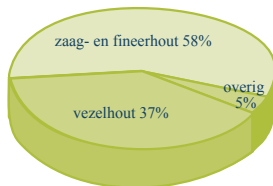
Oogst industrieel rondhout (excl. brandhout)

x 1000 m³ met schors (2003)

zaag-/fineerhout	528
vezelhout	343
overig	46
totaal	917

bron: Probos

Oogst industrieel rondhout

Oogst industrieel rondhout naar soort (excl. brandhout)

x 1000 m³ met schors (2003)

naaldhout	665	loofhout	252
grenen	211	populier	187
douglas	167	inl. eik	21
lariks	142	beuk	13
vuren	146	amer. eik	17
		overig	10

bron: Probos

BOSEIGENDOM

Eigendom Nederlands bos

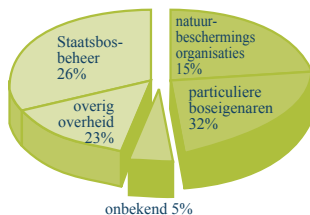
x 1000 ha (2002)

overheid	173
Staatsbosbeheer	92
overig (gemeenten, provincies, e.d.)	81
particulier	168
natuurbeschermingsorganisaties	54
particuliere boscigenaren	114
onbekend	18

bron: MFV_{bos}

Boscigendom

48 % overheid   47% particulier

BEDRIJFSRESULTATEN

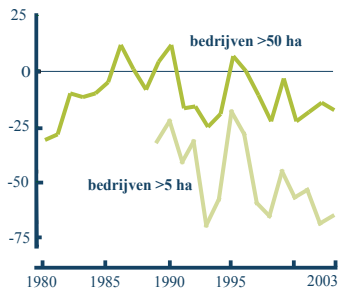
Bedrijfsresultaten particuliere bosbedrijven > 5 ha

in euro's per hectare (2003)

opbrengsten totaal	165
houtopbrengsten	44
subsidies	81
overig	40
kosten totaal	234
bewerkingskosten	147
beheer, leiding, toezicht	71
overig	17
bedrijfsresultaat	-69

bron: LEI

Bedrijfsresultaten in euro's per ha

CERTIFICERING

Boscificering (medio 2004)

	gecertificeerde bosoppervlakte x 1000 ha
Wereld	181.939
w.v. tropisch	5.642
Europa	78.979
Nederland	127

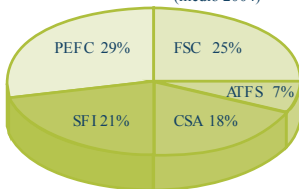
bron: websites

Boscificering in Nederland (medio 2004)

Staatsbosbeheer	91.062 ha
gemeenten	3.896 ha
particulieren	21.559 ha
overig	10.539 ha
totaal	127.056 ha
= 35% van Nederlands bos	

bron: FSC International

Wereldboscificering naar systeem (medio 2004)

- FSC - Forest Stewardship Council
- ATFS - American Tree Farm System (zonder beoordeling derde partij)
- CSA - Canada's National Sustainable Forest Management Standard
- SFI - Sustainable Forestry Initiative
- PEFC - Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes

TOTAAL

Hout en houtproducten totaal

x miljoen m³ rondhoutequivalenten*
(2003)

		(waarvan tropisch)
houtproductie	1,0	-
import	20,9	1,0
export	7,2	0,1
verbruik**	14,3	0,9

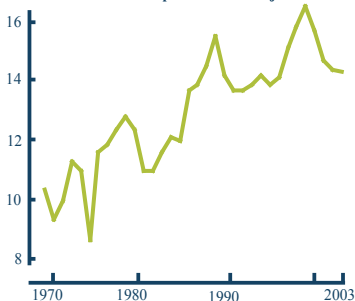
houtproductie in % van verbruik
= zelfvoorzieningsgraad 7,3 %

bron: CBS, Probos

* rondhoutequivalent = de hoeveelheid rondhout die nodig is om een bepaalde hoeveelheid van een product te maken, uitgedrukt in m³ zonder schors

** verbruik is berekend als som van het gecorrigeerde verbruik van de producten

Verbruik hout en houtproducten x miljoen m³

Verbruik naar toepassing

RONDHOUT

Rondhout exclusief brandhout

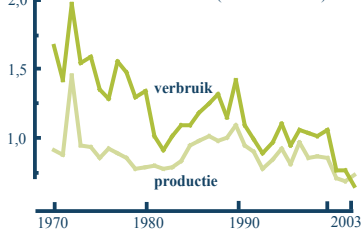
x 1000 m³ zonder schors (2003)

	totaal*	naaldhout	loofhout
productie	754	544	210
import	360	211	149
export	441	296	108
verbruik	673	459	251

* incl. onbekend

bron: CBS, Probos

Productie en verbruik rondhout x miljoen m³ zonder schors (excl. brandhout)

GEZAAGD HOUT

Gezaagd hout

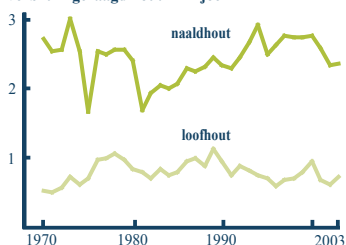
x 1000 m³ (2003)

	totaal*	naaldhout	loofhout
productie	269	164	105
import	3.356	2.569	760
export	484	339	115
verbruik	3.143	2.394	750

* incl. onbekend

bron: CBS

Verbruik gezaagd hout x miljoen m³

PLATEN

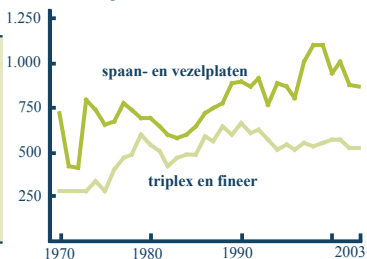
Platen

x 1000 m³ (2003)

	totaal	triplex/ multiplex en fineer	spaan- en vezel- platen
productie	10	0	10
import	1.630	564	1.066
export	247	40	207
verbruik	1.393	524	869

bron: CBS

Verbruik platen x 1000 m³

PULP / OUD PAPIER

Grondstoffen papier

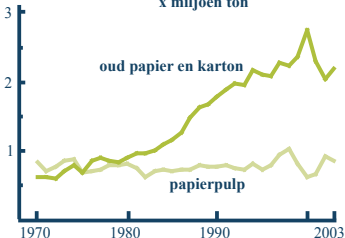
x 1000 ton (2003)

	pulp totaal	chemische pulp	oud papier/ karton
productie	124	0	2.376*
import	1.182	935	2.098
export	347	291	2.271
verbruik	959	644	2.203

* inzameling

bron CBS, VNP

Verbruik papierpulp en oud papier x miljoen ton

PAPIER EN KARTON

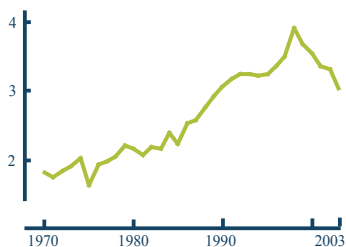
Papier en karton

x 1000 ton (2003)

	totaal	kranten- papier	overig papier en karton
productie	3.341	427	2.914
import	3.281	420	2.861
export	3.585	264	3.321
verbruik	3.037	583	2.454

bron: CBS, VNP

Verbruik papier en karton x miljoen ton

TROPISCH HOUT

Tropisch hout

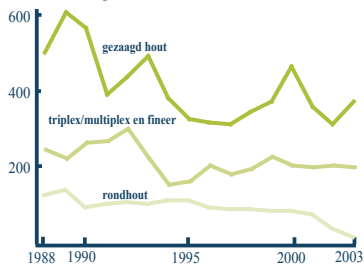
x 1000 m³ (2003)

	rond- hout	gezaagd hout	triplex/ multiplex en fineer
productie	-	22	0
import	33	399	228
export	16	45	21
verbruik	17	376	207

* schatting

bron: CBS, Probos

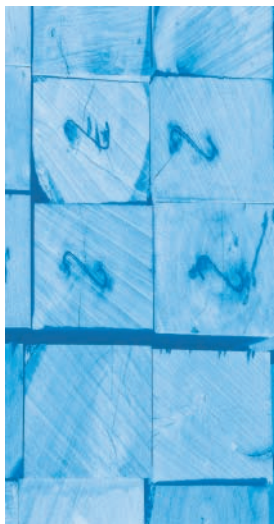
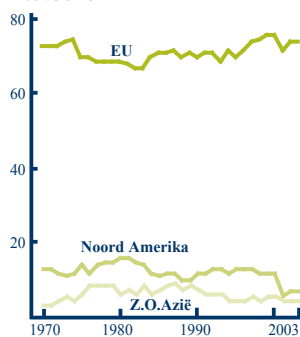
Verbruik tropisch hout x 1000 m³

Belangrijkste landen* (2003) van:

	herkomst	%	bestemming	%
Rondhout	- niet-tropisch	België/L.	België/L.	70
		Duitsland	Duitsland	21
	- tropisch	Gabon		48
		België/L.		20
	Liberia		18	
Gezaagd hout	- niet-tropisch	Zweden	België/L.	50
		Finland	Duitsland	20
		Rusland	Frankrijk	12
		Duitsland		11
	- tropisch	Maleisië	België/L.	30
		Brazilië	Duitsland	26
		Kameroen	U.K.	13
Triplex en fineer	- niet-tropisch	Finland	België/L.	63
		België/L.		10
	- tropisch	België/L.	België/L.	52
		Frankrijk	Frankrijk	11
		China	Italië	10
Spaan - en vezelplaten		België/L.	België/L.	52
		Duitsland	Duitsland	20
			U.K.	11
Houtpulp		Zweden	Duitsland	28
		Portugal	Frankrijk	21
		U.S.A.	Zwitserland	20
			België/L.	18
Papier en karton		Duitsland	Duitsland	19
		Zweden	Frankrijk	14
		België/L.	België/L.	11
		Finland		11

Import hout en houtproducten in % volume

* < 10% niet vermeld

bron: CBS

Waarde handel

x miljoen euro's (2003)

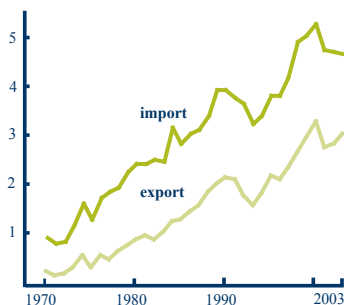
	import	export
rondhout*	31	17
w.v. naaldhout	13	11
loofhout	18	5
w.v. tropisch hout	9	1
gezaagd hout	805	167
w.v. naaldhout	429	72
loofhout	373	90
w.v. tropisch hout	201	32
triplex en fineer	257	30
w.v. tropisch hout	118	15
spaan- en vezelplaten	273	51
houtpulp	543	186
w.v. chemische pulp	416	144
papier en karton	2.436	2.237
w.v. krantenpapier	207	132
oud papier en karton	167	237
resthout	36	24
brandhout en houtskool	7	8
totaal	4.555	2.957

* excl. brandhout

bron: CBS

Waarde handel hout en houtproducten

x miljard euro's

Algemeen Vereniging Inlands Hout (AVIH)

Postbus 735, 3700 AS ZEIST
tel: 030-6930040 fax: 030-6925045
e-mail: info@avih.nl
website: www.avih.nl

Alterra

Postbus 47, 6700 AA WAGENINGEN
tel: 0317-474700 fax: 0317-419000
e-mail: info.alterra@wur.nl
website: www.alterra.nl

Bosschap

Postbus 769, 3700 AT ZEIST
tel: 030-6930130 fax: 030-6933621
e-mail: algemeen@bosschap.nl
website: www.bosschap.nl

De Landschappen

Postbus 31, 3730 AA DE BILT
tel: 030-6017205
e-mail: secretariaat@landschappen.nl
website: www.landschappen.nl

Emballage en Pallet Vereniging (EPV)

Postbus 90154, 5000 LG TILBURG
tel: 013-5944303 fax: 013-5944749
e-mail: epv@wispa.nl
website: www.epv.nl

ADRESSEN

Eperitsecentrum LNV

Postbus 482, 6710 BL EDE
tel: 0318-822500
e-mail: balie@eclnv.agro.nl
website: www.minlrv.nl

Federatie Particulier Grondbezit

Postbus 645, 3700 AP ZEIST
tel: 030-6934555 fax: 030-6933794
e-mail: fpg@grondbezit.nl
website: www.grondbezit.nl

FSC Nederland

Postbus 118, 3970 AC DRIEBERGEN
tel: 030-6926398 fax: 030-6922978
e-mail: info@fscnl.org
website: www.fscnl.org

Informatiecentrum Papier en Karton

Postbus 840, 1180 AV AMSTELVEEN
tel: 020-6543043 fax: 020-6543044
e-mail: infocentrum@papierinfo.nl
website: www.papierinfo.nl

Kenniscentrum Papier en Karton

Postbus 5486, 6802 EL ARNHEM
tel: 026-3653515 fax: 026-3653520
e-mail: info@kcpk.nl
website: www.kepk.nl

Ministerie van Economische Zaken

Postbus 20101, 2500 EC 's GRAVENHAGE
tel: 070-3798911 fax: 070-3474081
e-mail: ezinfo@postbus51.nl
website: www.minez.nl

Ministerie van LNV, Directie Natuur

Postbus 20401, 2500 EK 's GRAVENHAGE
tel: 070-3786868 fax: 070-3797806
website: www.minlnv.nl

Nederlandse Bond van Timmerfabrikanten (NBvT)

Postbus 24, 1400 AA BUSSUM
tel: 035-6947014 fax: 035-6944910
e-mail: info@nbvt.nl
website: www.nbvt.nl

Nederlandse Vereniging van Klompenfabrikanten

Celsiusstraat 20, 5223 CB 's HERTOGENBOSCH
tel: 073-6215833 fax: 073-6215833

Platform Hout in Nederland (PHN)

Postbus 564, 6700 AN WAGENINGEN
tel: 0317-412193 fax: 0317-412193

Staatsbosbeheer (SBB)

Postbus 1300, 3970 BH DRIEBERGEN
tel: 030-6926111 fax: 030-6922978
e-mail: info@staatsbosbeheer.nl
website: www.staatsbosbeheer.nl

Stichting Bosdata

Postbus 335, 6700 AJ WAGENINGEN
tel: 0317-466555 fax: 0317-410247
e-mail: mail@bosdata.nl
website: www.bosdata.nl

Stichting Nationaal Groenfonds

Postbus 15, 3870 DA HOEVELAKEN
tel: 033-2539255 fax: 033-2539595
e-mail: info@groenfonds.nl
website: www.groenfonds.nl

Unie van Bosgroepen

Postbus 8187, 6710 AD EDE
tel: 0318-672628 fax: 0318-672629
e-mail: unie@bosgroepen.nl
website: www.bosgroepen.nl

Ver. van Nederl. Houtondernemingen (VVNH)

Postbus 1380, 1300 BJ ALMERE
tel: 036-5321020 fax: 036-5321029
e-mail: info@vvnh.nl
website: www.vvnh.nl

Ver. van Nederl. Papier- en Kartonfabrieken (VNP)

Postbus 731, 2130 AS HOOFDDORP
tel: 020-6543055 fax: 020-6543064
e-mail: info@vnp-online.nl
website: www.vnp-online.nl

Wageningen Universiteit

Leerstoel Bos- en Natuurbeleid
Postbus 347, 6700 AA WAGENINGEN
tel: 0317-478004 fax: 0317-478005
e-mail: barbara.kolijn@wur.nl
website: www.dow.wur.nl/fnp

Voor meer informatie:

Stichting Probos

Postbus 253

6700 AG Wageningen

tel: 0317-466555

fax: 0317-410247

website: www.probos.net

email: mail@probos.net

Stichting Probos

Nieuwe Kanaal 9a Postbus 253 6700 AG Wageningen

tel. +31(0)317-466555 fax +31(0)317-410247

mail@probos.net www.probos.net